ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES [*ELEANOR SHARPSTON*] SECINĀJUMI,

sniegti 2007. gada 25. janvārī [1]

1. Šis Diseldorfas [*Düsseldorf*] (Vācija) *Finanzgericht* (Finanšu tiesa) iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz pareizo muitas statusu, kas ir lietotiem apģērbiem, kurus *Euro Tex Textilverwertung GmbH* (turpmāk tekstā — "*Euro Tex*") bija savākusi, sašķirojusi un iesaiņojusi Vācijā un eksportējusi uz Poliju, pirms Polija kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti. Šo apģērbu muitas statusu noteica Eiropas Nolīgums par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Polijas Republiku, no otras puses, ar grozījumiem (turpmāk tekstā — "Asociācijas nolīgums") [2]. Jautājums par to, vai šādi apģērbi jāklasificē kā "Kopienu izcelsmes" un līdz ar to attiecībā uz tiem jāpiemēro Asociācijas nolīgumā noteiktie tarifu atvieglojumi, ir atkarīgs no tā, vai to šķirošana ir "pienācīga apstrāde vai pārstrāde" šī nolīguma 4. protokola (turpmāk tekstā — "4. protokols") 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, vai arī tā jāuzskata par atbilstošu definīcijai "vienkāršas darbības, tādas kā [..] piemeklēšana (ieskaitot komplektu veidošanu)" 4. protokola 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

Atbilstošās tiesību normas

Asociācijas nolīgums

2. Asociācijas nolīguma 10. pantā attiecībā uz Kopienas izcelsmes izstrādājumiem paredzēta Polijā piemērojamo ievedmuitas nodokļu atcelšana vai pakāpeniska samazināšana.

3. 34. pantā noteikts, ka 4. protokolā tiek noteikts izcelsmes režīms šo tarifu atvieglojumu piemērošanai.

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Parakstīts Briselē 1991. gada 16. decembrī (OV 1993, L 348, 2. lpp.); ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Kopienu un to dalībvalstu, no vienas puses, un Polijas Republikas, no otras puses, Asociācijas Padomes 1997. gada 30. jūnija Lēmumu Nr. 1/97 (97/539/EOTK, EK, Euratom) (OV L 221, 1. lpp.).

4. 4. protokola 1. pantā noteikts:

"Šajā protokolā:

a) "ražošana" ir jebkura apstrāde vai pārstrāde, ieskaitot montāžu vai īpašas darbības;

b) "materiāls" ir jebkuras sastāvdaļas, izejvielas, daļas vai detaļas u.c., ko izmanto produkta ražošanai;

[..]."

5. 2. panta 1. punktā noteikts:

"Šā nolīguma īstenošanai par Kopienas izcelsmes produktiem uzskata šādus izstrādājumus:

a) produktus, kas pilnībā iegūti Kopienā šā protokola 5. panta nozīmē;

b) Kopienā iegūtus produktus, kuru sastāvā ir materiāli, kas nav tur iegūti pilnībā, ar noteikumu, ka šādiem produktiem Kopienā ir veikta pienācīga apstrāde vai pārstrāde šā protokola 6. panta nozīmē;

[..]."

6. 6. pantā noteikts:

"1. Šā protokola 2. pantā produktus, kas nav pilnībā iegūti Kopienā, uzskata par pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem, ja ir ievēroti II pielikuma sarakstā izklāstītie nosacījumi.

[..]

3. Piemēro [šā panta] 1. punktu [..], izņemot 7. pantā paredzētos gadījumus."

7. 7. pantā noteikts:

"1. Neierobežojot 2. punktu, lai produktam piešķirtu noteiktas izcelsmes statusu neatkarīgi no tā, vai ir izpildītas 6. panta prasības, par nepietiekamu apstrādi vai pārstrādi uzskata šādas darbības:

[..]

b) vienkāršas darbības, tādas kā putekļu noņemšana, sijāšana vai atlasīšana, sadalīšana, klasificēšana, piemeklēšana (ieskaitot komplektu veidošanu), mazgāšana, krāsošana, sagriešana;

[..]

f) priekšmetu sastāvdaļu vienkārša salikšana, lai izveidotu sakomplektētu produktu;

g) divu vai vairāku no a) līdz f) apakšpunktā norādīto darbību apvienojums;

[..]

2. Nosakot, vai produktam veiktā apstrāde vai pārstrāde jāuzskata par nepietiekamu 1. punkta nozīmē, kopā izvērtē visas gan Kopienā, gan Polijā ar attiecīgo produktu veiktās darbības."

8. 4. protokola II pielikuma virsraksts ir "Tādas apstrādes vai pārstrādes noteikumu saraksts, kura jāveic nenoteiktas izcelsmes materiāliem, lai no tiem ražotie produkti varētu iegūt noteiktas izcelsmes statusu". Šis pielikums sastāv no tabulas ar trim kolonnu nosaukumiem: "VS pozīcijas Nr." [3], "Produkta apraksts" un "Apstrāde vai pārstrāde, kas nenoteiktas izcelsmes materiāliem piešķir noteiktas izcelsmes statusu". Šajā tabulā iepretī VS pozīcijas numuram "*ex* 63. nodaļa" un produkta aprakstam "Citi [4] gatavie tekstilizstrādājumi; komplekti; valkātas drēbes un lietoti tekstilizstrādājumi; lupatas [..]" redzams šis: "Ražošana, kurā visi izmantotie materiāli ir klasificējami citā pozīcijā nekā produkts".

3 — Nomenklatūra, ko regulē Konvencija par preču aprakstīšanas un kodēšanas vienoto sistēmu, kas parasti tiek dēvēta par "VS nomenklatūru", ir dažādu lietojumu starptautiska nomenklatūra, ko administrē Pasaules Muitas organizācija.

4 — Jāpieņem, ka tie ir citi izstrādājumi un nevis tie, uz kuriem attiecas divas iepriekšējās VS nodaļas.

9. Pašā VS nomenklatūrā 63. nodaļā ("Pārējie gatavie tekstilizstrādājumi; komplekti; valkātas drēbes un lietoti tekstilizstrādājumi; lupatas") ar pozīcijas numuru 6309 ir iekļautas "Valkātas drēbes un lietoti tekstilizstrādājumi". 63. nodaļas 3. piezīmē [5] noteikts: "Izstrādājumus var klasificēt šajā pozīcijā tikai tad, ja [tie ir] ar redzamām nodiluma pazīmēm un [tie ir] piegādāti neiesaiņoti, saiņos, maisos vai tamlīdzīgā iepakojumā".

Kioto konvencija

10. Starptautiskā muitas procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas konvencija (turpmāk tekstā — "Kioto konvencija" vai "Konvencija") sākotnēji tika pieņemta 1973. gadā [6].

11. Eiropas Kopiena ir Kioto konvencijas dalībniece.

12. Konvencijas 2. pantā noteikts, ka visas līgumslēdzējas puses "apņemas veicināt muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu un šai nolūkā saskaņā ar šās konvencijas noteikumiem ievērot pamatnoteikumus un ieteicamo praksi, kas ietverta šās konvencijas pielikumos".

13. Konvencijas pielikums D.1, "Pielikums par izcelsmes noteikumiem", Kopienas vārdā tika akceptēts ar Padomes Lēmumu 77/415/EEK [7]. Tiesa ir atsaukusies uz pielikumu D.1, interpretējot Kopienu likumdošanas izcelsmes režīmu [8].

14. Pielikuma D.1 3. standartā [9] noteikts, ka, ja preces ir ražotas divās vai vairāk valstīs, preču izcelsmi nosaka atbilstoši būtiskas pārstrādes kritērijam, pēc kura "izcelsmi nosaka, par izcelsmes valsti uzskatot valsti, kurā veikta pēdējā būtiskā ražošana vai pārstrāde, ko uzskata par pietiekamu, lai

5 — Tiesa ir norādījusi, ka Vienotās sistēmas komitejas izstrādātās paskaidrojošās piezīmes var būt nozīmīgs palīglīdzeklis dažādo tarifa pozīciju piemērošanas jomu interpretācijā, kaut gan tām nav juridiski saistoša spēka: 1995. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās C-106/94 un C-139/94 *Colin* un *Dupré* (*Recueil*, I-4759. lpp., 21. punkts).

6 — Kioto konvencija tika grozīta 1999. gada jūnijā. Grozītā Konvencija stājās spēkā 2006. gada februārī. Tās Konvencijas normas, kuras tiek minētas šajos secinājumos, ir no oriģinālā teksta, kas bija piemērojams attiecīgajā laikā.

7 — Padomes 1977. gada 3. jūnija lēmums par vairāku Starptautiskās muitas procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas konvencijas pielikumu apstiprināšanu Kopienas vārdā (OV L 166, 1. lpp.). Apstiprināšana neattiecās uz 7. un 8. standartu un uz ieteicamās prakses 10. punktu, tomēr neviens no tiem netiek apskatīts izskatāmajā lietā.

8 — 1989. gada 13. decembra spriedums lietā C-26/88 *Brother International* (*Recueil*, I-4253. lpp., 15.–21. punkts).

9 — Kioto konvencijas 4. pantā noteikts, ka standarti ir "noteikumi, kuru vispārēja piemērošana ir atzīta par vajadzīgu, lai panāktu muitas procedūru saskaņošanu un vienkāršošanu".

precei piešķirtu tai raksturīgās pazīmes" [pielikuma D.1 definīcija c)].

15. 3. standarta 1. piezīmē [10] noteikts, ka būtiskas pārstrādes kritēriju praksē var izteikt ar noteikumu par nepieciešamību mainīt tarifa pozīciju noteiktā nomenklatūrā, izveidojot izņēmumu sarakstus, un/vai ar ražošanas vai pārstrādes darbību sarakstu, kurā norāda vai nenorāda preču izcelsmes valsti, kurā šīs darbības veiktas, un/vai ar procentu normu, kad vai nu izmantoto materiālu procentuālā vērtība, vai pievienotās vērtības procentuālā attiecība sasniedz noteiktu līmeni.

16. 3. standarta 2. piezīmē noteikts:

"Izņēmumu saraksti var ietvert:

a) ražošanas un pārstrādes darbības, ko neuzskata par būtiskām vai uzskata par tādām tikai noteiktos apstākļos, lai gan šīs darbības ietver tarifikācijas pozīcijas maiņu;

b) ražošanas un pārstrādes darbības, ko par būtiskām uzskata noteiktos apstākļos, lai gan šīs darbības neietver tarifikācijas pozīcijas maiņu.

Lēmuma a) un b) apakšpunktā minētie nosacījumi var attiekties uz preču apstrādes veidu vai procentu normu."

17. Pielikuma D.1 6. standartā noteikts:

"Darbības, kas nemaina vai tikai mazliet maina raksturīgās preču pamatīpašības, it īpaši darbības, kas ir saistītas ar vienu vai vairākām turpmāk minētajām darbībām, netiek uzskatītas par būtiskām ražošanas vai pārstrādes darbībām:

a) preču pārvadāšanas un uzglabāšanas laikā nepieciešamās preču saglabāšanas darbības;

b) darbības preču iepakojuma vai tirdzniecīskās kvalitātes uzlabošanai vai darbī-

10 — 4. pantā noteikts, ka piezīmēs ir "norādīti daži iespējamās darbības veidi, kas jāievēro, piemērojot attiecīgos [standartus]".

bas, lai sagatavotu preces pārvadāšanai, piemēram, sadalīšana, paku grupēšana, atlasīšana un šķirošana, kā arī pārsaiņošana;

20. Pirmajā stadijā no savāktajām precēm tika atdalīti atkritumi un tās tika sašķirotas lietojamos un nelietojamos priekšmetos. Nelietojamie izstrādājumi tika sašķiroti tālāk atkarībā no pakāpes, kādā tos iespējams pārstrādāt kādā citā veidā (lai iegūtu diegus, ražotu tīrāmās lupatas, izmantotu kā izolējošu materiālu).

c) vienkāršas montāžas darbības;

d) atšķirīgas izcelsmes preču sajaukšana, ja izgatavotā produkta raksturīgās īpašības būtiski neatšķiras no jaucamo preču raksturīgajām īpašībām."

21. Otrajā stadijā preces tika tālāk sadalītas audumos, apavos, tīrāmajās lupatās un pārstrādājamos materiālos, mājsaimniecības tekstilizstrādājumos, kā arī sieviešu, vīriešu un bērnu apģērbos.

Pamata tiesvedība un prejudiciālais jautājums

22. Trešajā stadijā notika detalizētāka šķirošana [11]: apģērbi un aksesuāri pēc materiāla kvalitātes un citiem kritērijiem atbilstoši klientu prasībām tika sašķiroti vairāk nekā 80 dažādās kategorijās [12].

18. *Euro Tex* Vācijā uzturēja sertificētu atkritumu noglabāšanas objektu, lai savāktu, pārvadātu, uzglabātu un pārstrādātu lietotus apģērbus un tekstilizstrādājumus.

19. Izskatāmajā lietā tiek apskatīta procedūra, kā *Euro Tex* šķiroja šīs preces. Rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu šī procedūra aprakstīta šādi.

11 — Es esmu izmantojusi angļu valodas darbības vārdu "to match" (šķirot) un tā dažādās formas, kamēr lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu izmantots vācu valodas darbības vārds "sortieren" un tā dažādās formas. Šis lietojums atbilst vārdam, kas izmantots, lai apzīmētu 4. protokola 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā aprakstīto piekto darbības veidu (uzskatot "sifting or screening" ["sijāšana vai atlasīšana"] par vienu darbību) (angļu valodā — "matching" [šķirošana] vai vācu — "Sortieren"). Iesniedzējtiesa tikai garāmejot ir minējusi trešo darbības veidu (angļu valodā — "sorting" [sadalīšana] vai vācu — "Aussondern"), un uz to neattiecas iesniegtais prejudiciālais jautājums.

12 — Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu kā piemērs uzskaitītas sieviešu apģērbu 37 kategorijas. Šo kategoriju starpā ir vispārēji izstrādājumi, tādi kā kleitas, svārki, bikses un blūzes, kas ir iedalītas turpmākās kategorijās (galvenokārt atkarībā no izmantotā auduma), kā arī papildu kategorijas, tādas kā bikšsvārki, zeķturi, zīda lakati, peldkostīmi un šineļveida mēteļi.

23. *Euro Tex* nodarbināja sešus līdz astoņus cilvēkus, kas veica visu šķirošanu, viss tika veikts ar roku darbu. Darbiniekiem visupirms bija jāmeklē īpaši moderni priekšmeti, kas bija jāsašķiro saskaņā ar klientu kategorijām. Kandidāti tika mācīti no vienas līdz četrām nedēļām. Viņi tika nodarbināti pastāvīgi tikai tad, ja spēja pazīt modes tendences.

25. Rakstveida apsvērumus ir iesniegušas *Euro Tex* un Komisija. Tiesas sēde nav lūgta un nav arī notikusi.

Izvērtējums

24. *Euro Tex* 1998. un 1999. gadā piegādāja saiņos iesaiņotus, sakomplektētus tekstilizstrādājumus mazumtirgotājiem Polijā. Izcēlās strīds ar atbildētāju nodokļu iestādi par preču izcelsmi. *Euro Tex* (kas nav pārsteidzoši) nevarēja sniegt nekādus pierādījumus par to izcelsmi. Tā apgalvoja, ka tās darbības bija pietiekamas, lai preces tiktu uzskatītas par Kopienas izcelsmes precēm. Lieta nonāca *Finanzgericht Düsseldorf*, kura Tiesai ir iesniegusi lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādu jautājumu:

"Vai šajā rīkojumā detalizētāk aprakstītās šķirošanas darbības pārsniedz tās, kas ietilpst vienkāršas šķirošanas darbības jēdzienā 4. protokola 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē?"

26. Iesniedzējtiesa vaicā, vai darbības, ko *Euro Tex* veica ar atkritumos nodotiem apģērbiem, par kuriem nav iespējams pierādīt, ka tie pilnībā izcēlušies Kopienā, ir pietiekamas, lai pabeigtajam produktam, proti, sašķirotiem un sakomplektētiem valkātiem apģērbiem, piešķirtu Kopienas izcelsmi.

27. 4. protokola 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka produktus, kas Kopienā nav iegūti pilnībā, par Kopienas izcelsmes produktiem uzskata ar noteikumu, ka šādiem produktiem Kopienā ir veikta *pienācīga apstrāde vai pārstrāde* šī protokola 6. panta nozīmē. 6. panta 1. punkta pirmajā daļā noteikts, ka nosacījumi, lai produkti tiktu uzskatīti par "pietiekami apstrādātiem", ir izklāstīti II pielikumā.

28. II pielikumā noteikts, ka attiecībā uz lietotām precēm, kuras atbilst VS nomenklatūras 63. nodaļai, kas ietver apskatāmās preces, pienācīga apstrāde vai pārstrāde, saskaņā ar kuru piešķir noteiktas izcelsmes statusu, ir ražošana, kurā visi izmantotie materiāli ir klasificējami citā pozīcijā nekā produkts. 4. protokola 1. panta a) punktā noteikts, ka jēdziena "ražošana" definīcija ir "jebkura apstrāde vai pārstrāde, ieskaitot montāžu vai īpašas darbības".

29. Lietas faktu iestāšanās laikā — t.i., tad, kad prasītāja eksportēja pašreizējā lietā apskatāmās lietotās preces, un līdz ar to pēc tam, kad *Euro Tex* bija tās sašķirojusi un sakomplektējusi — tās atbilda VS nomenklatūras pozīcijai 6309: lietoti apģērbi un citi lietoti izstrādājumi ar redzamām nodiluma pazīmēm, kas ir piegādāti neiesaiņoti, saiņos, maisos vai tamlīdzīgā iepakojumā. Līdz ar to izstrādājumi par Kopienas izcelsmes produktiem 4. protokola 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē uzskatāmi tikai tad, ja visi prasītājas darbībās izmantotie materiāli ir klasificējami citā pozīcijā un nevis pozīcijā 6309.

30. Iesniedzējtiesa norāda šādi, un šķiet, ka lietas dalībnieki to neapstrīd: kaut gan šie materiāli paši par sevi ir lietotas drēbes, tie pirms *Euro Tex* darbību uzsākšanas netiek iesaiņoti grēdās, saiņos, maisos vai tamlīdzīgā iepakojumā, un līdz ar to neatbilst pozīcijai 6309.

31. Iesniedzējtiesa uzskata arī, ka *Euro Tex* darbības atbilst plašajai "ražošanas" definīcijai 4. protokola 1. panta a) punktā, t.i., *jebkura* apstrāde vai pārstrāde, ieskaitot īpašas darbības.

32. Kaut gan līdz ar to eksportētie lietotie izstrādājumi *prima facie* atbilst kritērijiem, lai iegūtu Kopienas izcelsmes produktu statusu saskaņā ar 4. protokola 6. panta 1. punktu, šī protokola 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka noteiktas darbības, tai skaitā apstrāde vai pārstrāde, kas veiktas kā "vienkāršas darbības, tādas kā [..] šķirošan[a] [un/vai [13]] piemeklēšan[a] (ieskaitot komplektu veidošanu)", nav pietiekamas, lai iegūtu šo statusu. No 6. panta 3. punkta skaidri izriet, ka 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir pārāks par 6. panta 1. punktu. Līdz ar to, ja *Euro Tex* darbības atbilst 7. panta 1. punkta b) apakšpunktam, netiks uzskatīts, ka sašķirotajām un sakomplektētajām valkātajām drēbēm ir Kopienas izcelsmes statuss.

33. Šķiet, ka iesniedzējtiesa pieņem, ka *Euro Tex* veiktās šķirošanas darbības (pieņemot,

13 — 7. panta 1. punkta g) apakšpunktā noteikts, ka divu vai vairāku b) apakšpunktā norādīto darbību apvienojums nav pietiekams, lai produktiem piešķirtu izcelsmes statusu.

ka tās veiktas iepriekš 20. un 21. punktā aprakstītajā pirmajā un otrajā stadijā) ir "vienkāršas" šķirošanas darbības 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Nav norādes par to, ka lietas dalībnieki apstrīdētu šo viedokli. Līdz ar to eksportēto preču muitas statuss būs atkarīgs no tā, vai *Euro Tex* trešajā stadijā veiktā piemeklēšana arī ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā. Tas būtībā ir uzdotais prejudiciālais jautājums.

34. *Euro Tex* apgalvo, ka tās veiktās šķirošanas darbības nav "vienkāršas darbības, tādas kā [..] piemeklēšana" 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Komisijas viedoklis ir pretējs.

35. Kā norāda iesniedzējtiesa, 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta formulējuma angļu valodā [14] literāra interpretācija liecina par to, ka visas šajā tiesību normā uzskaitītās darbības noteikti ir tā piemērošanas jomā ietilpstošas "vienkāršas darbības" [15]. Tomēr citu valodu redakcijas [16] tikpat labi varētu nozīmēt, ka šī tiesību norma attiecas tikai uz tām uzskaitītajām darbībām, kuras patiešām ir vienkāršas un nevis sarežģītas [17].

36. Komisija atbalsta pirmo interpretāciju. Tā norāda, ka nav starpības starp 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajām "vienkāršajām" piemeklēšanas darbībām un sarežģītākām piemeklēšanas darbībām. Darbības, kas attiecas uz "piemeklēšanu (ieskaitot komplektu veidošanu)", tiek minētas līdzās citām darbībām, t.i., putekļu noņemšanai, sijāšanai vai atlasīšanai, sadalīšanai, klasificē-

14 — Kā arī zviedriski ("Enkel behandling bestående i [..] hoppassning [..]") un holandiski ("eenvoudige verrichingen zoals [..] assorteren [..]").

15 — 7. pants ir viens no vairākiem 4. protokola pantiem, kurus, sākot no 2001. gada 1. janvāra, aizstāja saskaņā ar ES-Polijas Asociācijas Padomes 2000. gada 29. decembra Lēmumu Nr. 4/2000, ar kuru tiek grozīts Eiropas Nolīguma ar Poliju 4. protokols attiecībā uz jēdzienu "noteiktas izcelsmes produkti" un administratīvās sadarbības metodēm (OV 2001, L 19, 29. lpp.). 7. panta 1. punkta j) apakšpunkts, kas daļēji aizstāj 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu, vairs neatsaucas uz "vienkāršām darbībām", tā vietā minot vienīgi sijāšanu, atlasīšanu, sadalīšanu, klasificēšanu, šķirošanu, piemeklēšanu; (ieskaitot komplektu veidošanu)". Lēmuma, ar kuru tiek izdarīti grozījumi, preambula norāda, ka daži "tehniski grozījumi ir nepieciešami, lai labotu anomālijas, kas pastāv starp teksta dažādo valodu redakcijām" (1. apsvērums), bet tā atzīmē arī to, ka nepietiekamas apstrādes un pārstrādes saraksts "ir jāgroza, lai nodrošinātu pareizu interpretāciju un ņemtu vērā nepieciešamību iekļaut dažas darbības, kas agrāk nebija iekļautas šajā sarakstā" (2. apsvērums). Līdz ar to Lēmums Nr. 4/2000 nevienu no 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretācijām neatbalsta nepārprotami.

16 — Es esmu apskatījusi vienīgi tās valodas, kas bija oficiālās valodas brīdī, kad tika parakstīts Lēmums Nr. 1/97 (minēts 2. zemsvītras piezīmē), kas aizstāja Asociācijas nolīguma 4. protokolu redakcijā, kura tiek aplūkota pašreizējā lietā (1997. gada 30. jūnijā).

17 — Piemēram, franciski "les opérations simples de dépoussiérage, de criblage, de triage, de classement, d'assortiment (y compris la composition de jeux de marchandises), de lavage, de peinture, de découpage" un vāciski — "einfaches Entstauben, Sieben, Aussondern, Einordnen, Sortieren (einschließlich des Zusammenstellens von Sortimenten), Waschen, Anstreichen, Zerschneiden".

šanai, mazgāšanai, krāsošanai un sagriešanai. Tam, ka tiek pievienots īpašības vārds "vienkāršs", ir tikai paskaidrojoša nozīme. Ja iestādēm būtu jānošķir vienkāršas un sarežģītas putekļu noņemšanas, sijāšanas vai atlasīšanas, sadalīšanas, klasificēšanas, piemeklēšanas utt. darbības, tiktu apdraudēta tiesiskā paļāvība. Tā vietā ir jāuzskata, ka visas šādas darbības ir vienkāršas un līdz ar to ar tām netiek piešķirts noteiktas izcelsmes izstrādājumu statuss.

37. Es tam nepiekrītu.

38. Attiecībā uz tiesisko paļāvību 4. protokola 7. panta 1. punktā ir citi apakšpunkti, kuri attiecas vienīgi uz vienkāršām darbībām un līdz ar to šķietami liek iestādēm nošķirt vienkāršas un sarežģītas darbības. Piemēram, 7. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) iedaļā veikta atsauce uz "vienkāršu iepildīšanu pudelēs, flakonos, maisos, somās, kārbās, piestiprināšanu uz pamatnes vai pie dēlīšiem, kā arī cit[ām] vienkārš[ām] iepakošanas darbīb[ām]". 7. panta 1. punkta e) apakšpunktā veikta atsauce uz "vienkāršu izstrādājumu sajaukšanu", bet 7. panta 1. punkta f) apakšpunktā — atsauce uz "sastāvdaļu vienkāršu salikšanu, lai izveidotu sakomplektētu produktu". Es neredzu iemeslu nesekot šīs tiesību normas formulējumu interpretācijai lielākajā daļā valodu, kas man šķiet dabiskāka, tādējādi, ka no tajā uzskaitītajām darbībām tā attiecas vienīgi uz tām darbībām, kuras faktiski ir "vienkāršas".

39. Šī šaurākā 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretācija turklāt atbilst tā statusam kā izņēmumam no 6. panta 1. punkta vispārējā principa, ka produktus, kas nav pilnībā iegūti Kopienā, uzskata par pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem, ja ir ievēroti II pielikumā izklāstītie nosacījumi.

40. Izskatāmajā lietā šis nosacījums ir tāds, ka visiem izmantotajiem materiāliem ir jābūt klasificējamiem citā pozīcijā, nevis apstrādātā vai pārstrādātā produkta pozīcijā. Netiek apstrīdēts, ka šis nosacījums ir ticis izpildīts. No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tas, vai apskatāmo piemeklēšanas darbību rezultātā tiek piešķirts noteiktas izcelsmes statuss, ir atkarīgs no tā, vai šīs darbības ir vienkāršas vai sarežģītas. Pirmajā gadījumā tās ietilpst 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas jomā un to rezultātā netiek piešķirts noteiktas izcelsmes statuss.

41. Kioto konvencija sniedz zināmas norādes par to, kur ir robeža starp vienkāršām un sarežģītām piemeklēšanas darbībām.

42. No pielikuma D.1 3. standarta un c) definīcijas skaidri izriet, ka, ja preču ražošanā ir piedalījusies vairāk nekā viena

valsts, muitas nolūkos par preču izcelsmes valsti uzskata to valsti, "kurā veikta pēdējā būtiskā ražošana vai pārstrāde, *ko uzskata par pietiekamu, lai precei piešķirtu tai raksturīgās pazīmes*" [18].

43. No D.1 pielikuma 6. standarta izriet, ka "būtiskas ražošanas vai pārstrādes darbības" neietver darbības, "*kas nemaina vai tikai mazliet maina raksturīgās preču pamatīpašības*" [19].

44. Starp 6. standartā sniegto šādu darbību piemēriem ir "b) darbības preču iepakojuma vai tirdznieciskās kvalitātes uzlabošanai vai darbības, lai sagatavotu preces pārvadāšanai, piemēram, sadalīšana, paku grupēšana, atlasīšana un šķirošana, kā arī pārsaiņošana" un "d) atšķirīgas izcelsmes preču sajaukšana, ja izgatavotā produkta raksturīgās īpašības būtiski neatšķiras no jaucamo preču raksturīgajām īpašībām".

18 — Izcēlums mans.

19 — Izcēlums mans.

45. Neviens no šiem piemēriem nenoteic, ka attiecīgajām darbībām, lai tās atbilstu šai definīcijai, jābūt vienkāršām. Tomēr, tā kā tie ir minēti kā vispārējas definīcijas piemēri, tie ir jāinterpretē, atsaucoties uz šo definīciju. Līdz ar to būtiskais jautājums ir par to, vai šīs darbības maina raksturīgās preču pamatīpašības vairāk nekā tikai mazliet.

46. Tas, vai izskatāmajā lietā tā ir, ņemot vērā attiecīgos faktus, ir jānosaka valsts tiesai. Ja piemeklēšanas darbības maina raksturīgās saražoto preču, t.i. — sašķiroto un sakomplektēto apģērbu —, pamatīpašības vairāk nekā tikai mazliet, tad tās neatbilst d) piemēram vai, vispārīgāk — D.1 pielikuma 6. standartam — un līdz ar to tās nav vienkāršas darbības 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

47. Ja tomēr, kā tas apgalvots rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu, piemeklēšanas rezultātā visi vienā kategorijā ietilpstošie priekšmeti (piemēram, zīda krekli, vilnas blūzes vai džinsi) tiek iesaiņoti kopā, es

neredzu pamatu uzskatīt, ka šī darbība maina raksturīgās saražoto produktu pamatīpašības, jo šīs pamatīpašības būs tādas pašas kā sākotnējo atkritumos nodoto preču raksturīgās pamatīpašības.

spēju nošķirt izstrādājumus, ņemot vērā to audumu, kvalitāti un sastāvu [*Zusammensetzung*], un tam ir nepieciešamas zināšanas, kuru iegūšanai ir nepieciešamas mācības par modes tendencēm, specifiskajām dažādo valstu vajadzībām un audumu kvalitāti.

49. Kā vienīgajai instancei, kura var lemt par faktiem, valsts tiesai ir jāizlemj, vai *Euro Tex* ir pierādījusi, ka tās darbinieku veiktās piemeklēšanas darbības bija sarežģītas un nevis vienkāršas.

48. Ir skaidrs, ka valsts tiesa ir vispiemērotākajā pozīcijā, lai izvērtētu *Eoro Tex* apgalvojumu [20], ka tās darbības nebija vienkāršas piemeklēšanas darbības 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, jo pārstrādes laikā notiek šķirošana daudzās kategorijās. *Euro Tex* uzskata — "vienkāršas darbības, tādas kā [..] piemeklēšana", nozīmē kaut ko pilnīgi atšķirīgu, kā skaidri izriet no šajā tiesību normā ietvertā paskaidrojuma "(ieskaitot komplektu veidošanu [*Zusammenstellen*])", kā veikšanai ir nepieciešamas prasmes, kas ir kas vairāk nekā zila izstrādājuma piemeklēšana zilam utt., *Euro Tex* apgalvo, ka, gluži pretēji, tās šķirošanas darbības ir saistītas ar

50. Visbeidzot, es vēlētos nedaudz pievērsties jautājumam par pievienoto vērtību.

20 — Es neesmu aplūkojusi pārējos trīs *Euro Tex* izvirzītos apsvērumus, jo tajos izvirzīti jautājumi, kas neattiecas uz 4. protokola 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretāciju, kura ir iesniegtā prejudiciālā jautājuma vienīgais priekšmets. (Šie apsvērumi būtībā ir tādi, ka lietoti apģērbi ir i) Kopienas izcelsmes *pirms* tie tiek pakļauti tās darbībām tāpēc, ka tarifu pozīcija tiek mainīta no jauniem uz lietotiem apģērbiem; ii) "atkritumi" Kopienu tiesību izpratnē, un to izcelsme ir atkarīga no tās personas, kura tos nodevusi atkritumos, un šīs personas uzturēšanās valsts un/vai iii) "lietot[i] priekšmet[i], kas [..] savākti [Kopienā] un ir derīgi vienīgi pārstrādei izejvielās [..] vai izmantošanai kā atkritum[iem]", kas saskaņā ar 4. protokola 5. panta 1. punkta h) apakšpunktu ir jāuzskata par produktiem, kuri pilnībā iegūti Kopienā.)

51. Iesniedzējtiesa norāda, ka tikai *Euro Tex* veiktās pārstrādes dēļ tās savāktajām precēm, kuras savākšanas laikā bija bezvērtīgas, radās vispār kaut kāda vērtība (apmēram no DEM 0,70 līdz 1,00 vai no EUR 0,36 līdz 0,51 par kilogramu). Pēc tās domām, tas, ka *Euro Tex* veiktā šķirošana un piemeklēšana pievienoja vērtību valkātajiem apģērbiem, ap-

stiprina, ka šīs darbības bija izšķirošā ražošanas stadija.

52. "Izšķirošās ražošanas stadijas" kritērijs izriet no Tiesas judikatūras [21] par vispārējo Kopienu likumdošanu attiecībā uz izcelsmes statusu [22]. Es piekrītu Komisijai, ka šai judikatūrai nav tiešas nozīmes izskatāmās lietas kontekstā. Kioto konvencijas D.1 pielikuma 3. standarta rezultātā līgumslēdzējas puses būtiskas pārstrādes kritēriju, lai noteiktu preču izcelsmi, var izteikt ar noteikumu par nepieciešamību mainīt tarifa pozīciju un/vai ar ražošanas vai pārstrādes darbību sarakstu, kurā norāda vai nenorāda preču izcelsmi, un/vai ar procentu normu. Šajos izņēmumu sarakstos minētās darbības var attiekties uz preču apstrādes veidu vai procentu normu. Attiecībā uz valkātiem apģērbiem, Kopiena 4. protokolā ir izvēlējusies izteikt būtiskās pārstrādes kritēriju ar vispārēju noteikumu par nepieciešamību mainīt tarifa pozīciju (6. panta 1. punkts un II pielikums), attiecībā uz kuru tiek piemērots saraksts, kurā tiek uzskaitītas ražošanas un pārstrādes darbības, kas nepiešķir preču izcelsmi (7. panta 1. punkts). Tā nav izvēlējusies izteikt šo kritēriju ar procentu normu. Situācija judikatūrā, uz kuru ir izdarīta atsauce, bija atšķirīga, jo tā attiecās uz tādas likumdošanas [23] interpretāciju, kura nenoteica nevienu no šiem trim noteikumiem. Kaut gan ir skaidrs, ka pievienotās vērtības kritērijs būtu arī racionāla politiska izvēle, izskatāmajā lietā Kopienu likumdevējs šādu izvēli nav izdarījis un līdz ar to nav vajadzības piemērot šo kritēriju.

53. Pēc manām domām, šo interpretāciju apstiprina 4. protokola 7. panta 1. punkts, kura f) apakšpunkts attiecas uz "sastāvdaļu vienkāršu salikšanu, lai izveidotu sakomplektētu produktu". Kaut gan šāda salikšana ir vienkārša, tā gandrīz vienmēr pievienos vērtību, tomēr Kopienu likumdevējs ir tieši noteicis, ka nav iespējams, ka šāda darbība varētu precēm piešķirt Kopienas izcelsmi.

54. Līdz ar to es uzskatu, ka jautājums par pievienoto vērtību neiespaido manu analīzi.

21 — 1977. gada 26. janvāra spriedums lietā 49/76 *Gesellschaft für Überseehandel* (*Recueil*, 41. lpp.) un 8. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Brother International*.

22 — Padomes 1968. gada 27. jūnija Regulas (EEK) Nr. 802/68 par preču izcelsmes jēdziena vispārējo definīciju (OV L 148, 1. lpp.) 5. pantā noteikts: "Par produkta, kura ražošanā bija iesaistītas divas vai vairākas valstis, izcelsmes valsti ir jāuzskata valsts, kurā uzņēmumā, kurš ir aprīkots šim mērķim, tika veikts pēdējais ekonomiski pamatotais process vai darbība, kuras rezultātā tika radīts jauns izstrādājums vai tā bija būtisks ražošanas posms."

23 — Skat. 22. zemsvītras piezīmi.

Secinājumi

55. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu, ka Tiesai uz *Finanzgericht Düsseldorf* iesniegto jautājumu būtu jāatbild šādi:

— darbības, kas atbilst kategorijām, kuras minētas 4. protokola 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā Eiropas Nolīgumā par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Polijas Republiku, no otras puses, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Polijas Republikas, no otras puses, Asociācijas Padomes 1997. gada 30. jūnija Lēmumu Nr. 1/97 (97/539/EOTK, EK, Euratom), ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā tikai tad, ja tās ir vienkāršas;

— šāda darbība ir vienkārša, ja tā nemaina vai tikai mazliet maina raksturīgās preču pamatīpašības;

— tieši kompetentajai valsts tiesai ir jāizlemj, vai rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu aprakstītās darbības atbilst šai definīcijai.